

TANULÓI TEVÉKENYSÉG	TANÁRI TEVÉKENYSÉG – SZÜKSÉGES IDŐ MUNKAFORMA – RÖGZÍTÉSRE KERÜLŐ ISMERETEK	MÓDSZERTANI MEGJEGYZÉSEK
<p>Az óra címe: HANG A RÁDIÓN ÁT – A HANGJÁTÉK Az óra célja: A karakterábrázolás hangos eszközeinek megismerése, hallott szöveghez kapcsolódó élmények feldolgozása, alkotás. Szerző: Timár Borbála</p>		
<p>HANGOS JÁTÉKOK „A mai órán a hangokról, hangosmesékről és a rádióról lesz szó. Először a hangunkkal játszunk.”</p> <p>HANGUTÁNZÁS Az egyik csoport becsukja a szemét, a másik mutogatással kijelöl valakit maguk közül. A kijelölt gyerek egy mondatot mond eltorzított hangon, a másik csoport megpróbálja kitalálni, ki volt az. Aztán a saját hangján is mond valamit, és csak ekkor árulják el a másik csoportnak, helyes volt-e a megoldás. Ezután a két csoport cserél. A játék tetszés szerint néhány alkalommal ismételhető.</p> <p>HANGERŐ-GYAKORLATOK A gyerekek kört alkotnak úgy, hogy mindenki lásson mindenkit. Egymásra mutatással jelzik, hogy ki következik, egyre fokozódó hangerővel mondják az alábbi mondatokat: Te voltál! - Nem én voltam! Ne kiabálj! – De kiabálok! Gyere föl a hegyre! - Nem megyek! (visszhang)</p>	<p>RÁHANGOLÁS, HANG- ÉS HANGERŐ-GYAKORLATOK. (15 PERC) A tanár két csoportra osztja a diákokat.</p> <p>Egy-egy kör végén a tanár kezdeményezzen beszélgetést arról, mi segített vagy gátolta a hang felismerését. Fölmerülhet a hangmagasság, hangszín, beszédtempó szempontja.</p> <p>A tanár irányítja a feladatot, jelzi, hogy mikor kell hangosabban vagy halkabban beszélni.</p>	<p>Ezen a foglalkozáson a gyerekek végig állva, illetve négyfős csoportokban dolgoznak. Ha szükséges, érdemes már az óra előtt átrendezni a termet úgy, hogy négy gyerek tudjon együtt dolgozni, illetve maradjon hely a ráhangoló közös játéknak is.</p> <p>A feladat célja, hogy a gyerekek megtapasztalják a hangerő szerepét, illetve saját hangjukat próbálgassák, felkészülve a további órai feladatokra. A tanár a játék elején szögezze le a szabályokat, és tartassa be azokat, például hogy mikor szabad megszólalni, illetve a tanár utasításait minden esetben követni kell. Ha lehet, a tanár ne fegyelmezzon, a játék során felszabadult, vidám hangulat uralkodjon.</p>

TANULÓI TEVÉKENYSÉG	TANÁRI TEVÉKENYSÉG – SZÜKSÉGES IDŐ MUNKAFORMA – RÖGZÍTÉSRE KERÜLŐ ISMERETEK	MÓDSZERTANI MEGJEGYZÉSEK
<p>HANG-JÁTÉK – ISMERKEDÉS A HANGOKKAL</p> <p>A gyerekek meghallgatják a Lúdas Matyi részletét, és figyelnek a saját szempontjukra.</p> <p>A részlet meghallgatása után a gyerekek a betűjelük alapján egy-egy sarokba mennek, és ott megbeszélik a kérdésre adott válaszukat.</p> <p>Néhány perc után visszatérnek saját csoportjukhoz, és elmondják a többieknek is a kérdést és a választ.</p>	<p>HANGZÓ SZÖVEG ÉRTÉSE 15 PERC</p> <p>A tanár a négyes csoportokban ülő gyerekek mindegyikének ad egy betűjelet (A, B, C, D), és ennek megfelelő kérdésekkel (megfigyelési szempontokkal) látja el őket.</p> <p>(mondatok-melléklet)</p> <p>Így tehát minden csoportban lesz A, B, C és D jelű gyerek.</p> <p>A: Milyen állat szerepel a történetben, és hogyan beszél? B: Milyen a hangja Döbröginek? Kedves vagy undok? És a viselkedése? C: Milyen zene szól, és mit jelez? Mi történik a zene alatt? D: Figyeld, mikor van csend! Szerinted miért?</p> <p>A csoportmunka után a tanár néhány gyereket megkérdez, kihangosítja a helyes válaszokat.</p>	<p>Ha a csoport nem ismeri Lúdas Matyi történetét, érdemes a meghallgatás előtt röviden felidézni, de ha ismerik, a tanár akkor is jelezheti, melyik része következik a történetnek.</p> <p>A kooperatív feladatoknál fontos, hogy a tanár pontos instrukciókat adjon, és betartassa az időkeretet.</p> <p>A feladat során először az azonos betűjelű gyerekek gyűlnek össze (a terem egy-egy sarkában).</p> <p>Ezután visszaállnak az eredeti csoportok, így mindegyik csoportban lesz egy „szakértő” minden kérdéssel kapcsolatban.</p>
<p>HANG – ZENE – ZÖREJ: A HANGZÁS ELEMEL</p> <p>„Gyűjtsük össze, milyen elemekből áll egy hangjáték, vagy bármely más rádióműsor!</p> <p>Minden körcikkbe egy elemet kell írunk, összesen tehát összesen négy elemet kell találnunk.”</p> <p>A tanár megkéri a gyerekeket, hogy gondolkozzanak, milyen zörejek hallatszanak az osztályteremben órán. Ezután a gyerekek csoportban példákat gyűjtenek minél többféle zörejre.</p> <p>Ezután az emberi hangra vonatkozó részt töltik ki.</p> <p>Hasonló módon töltik ki a zenére vonatkozó részt.</p> <p>Hasonló módon töltik ki a csendre vonatkozó részt.</p>	<p>ÚJ ISMERET FELDOLGOZÁSA CSOPORTMUNKÁBAN (15 PERC)</p> <p>A tanár kiosztja a kör-mellékletet, csoportonként egyet.</p> <p>A négy elem, amelyeket körcikkbe címként kell írni: emberi hang és beszéd, zene, zöreje, csend.</p> <p>Először megbeszélik, mit is jelent pontosan a zöreje, a tanár elmeséli, hogy ezeket a filmekben és rádióműsorokban sokszor mesterségesen is előállítják. Ehhez a részhez odairják az atmoszféra szót is.</p> <p>A tanár felidézi a ráhangoló feladatot, és megkérdezi a gyerekeket, hogyan lehetett fölismerni valakinek a hangját.</p> <p>A lapra írandó válaszok: hangmagasság, hangerő, hangszílyozás, beszédtempó (beszédhibák).</p> <p>Itt a zene funkcióját, szerepét beszéljük meg.</p> <p>A lapra írandó válaszok: szignál, aláfestő zene, hangulat, önálló zene</p> <p>Válaszok: hatásszünet, feszültség, (hiba)</p>	<p>A körcikkek kitöltéséhez lehet egy „íródeákot” kijelölni minden csoportban, vagy lehet minden körcikk kitöltését másra bízni. Használhatnak különféle színű tollakat, ceruzákat.</p> <p>-----</p> <p>Itt van vége az első 45 percnak. A 90 perces foglalkozást ajánlott egyben tartani, ha ez nem lehetséges, a következő 45 perces egységet a tanár kezdje az előző óra végén beszédett feladatlapok kiosztásával/kiragasztásával és rövid átismétlésével, hiszen a következő, kreatív feladat az előző órán tanultakon alapul.</p>

TANULÓI TEVÉKENYSÉG	TANÁRI TEVÉKENYSÉG – SZÜKSÉGES IDŐ MUNKAFORMA – RÖGZÍTÉSRE KERÜLŐ ISMERETEK	MÓDSZERTANI MEGJEGYZÉSEK
<p>HANGJÁTÉK-ÍRÁS, ELŐADÁS ÉS RÖGZÍTÉS</p> <p>A tevékenység során a gyerekek csoportban húznak a témák közül, kitalálják, elpróbálják, majd előadják és a tanár segítségével rögzítik hangjátékukat. Az óra végén az összes felvételt közösen meghallgatják.</p> <p>A gyerekek húznak a témák közül. (hangjátékok-melléklet) Minden témakártya tartalmazza a szituáció leírását, illetve néhány ötletet a zörejekre, hangeffektekre.</p> <p>„Minden csoport kitalál és előad egy hangjátékot, amit fel is veszünk. Négyen vagytok egy csoportban, ketten szereplők lesztek, ketten pedig zörej-specialisták. Találgatok ki egy rövid történetet, amit egy-két percben elő tudtok adni (mérjétek az időt). Figyeljete, hogy a történetben a csendnek is legyen szerepe. Próbálgatók el néhányszor, hogy hibátlanul menjen. Utána előadhatjátok és rögzítjük.”</p>	<p>KREATÍV FELADAT (45 PERC)</p> <p>Fogorvos Kozmetika Túszejtés a buszon Két kisgyerek elveszik a viharban Séta az Állatkertben Cipővásárlás a plázában Vadász és állatvédő szarvasbögés idején Egy macska beszabadult az étterem konyhájába Biztonsági őrök néznek kamerán egy jelenetet</p> <p>A tanár tetszés szerint választhat, hogy a témákból melyeket és hányat oszt ki, új témákat is kitalálhat.</p> <p>A tanár körbejár, figyel az időre, és segít a csoportoknak, ha elakadtak.</p>	<p>Ha a tanár úgy gondolja, különböző tárgyakat, hanghatást keltő eszközöket is vihet az órára ezekhez a feladatokhoz.</p> <p>A feladat előkészítés, próba, és bemutató, illetve felvétel/lejátszás részekből áll, a tanár a csoport létszámát illetve ismerve döntse el, melyik részre mennyi időt ad. Ha hangrögzítés is történik, erre a részre érdemes legalább csoportonként három percet szánni (egy-perces jeleneteknél.)</p> <p>A tanár figyeljen oda az időkeret betartására.</p> <p>Ajánlott, hogy az előadásokat rögzítsék (ez a tanár feladata, de egy érdeklődő, előzetesen felkészített gyereket is megbízhat vele), így a gyerekek megismerkedhetnek a hangrögzítés módszerével.</p> <p>A foglalkozáson kétszer hallgatnak meg minden előadást: egyszer felvétel közben, egyszer, amikor meghallgatják.</p> <p>Ha van az osztálynak weboldala, a kész alkotásokat publikálni is lehet.</p> <p>A hangrögzítés történhet számítógéppel, például az Audacity program használatával, vagy mobiltelefonnal, vagy akár hagyományos, kazettás magnóval is.</p> <p>Ha egyik eszköz sem áll rendelkezésre, lehet csak bemutatót tartani, ebben az esetben lehetővé kell tenni, hogy a „közönség” csak hallja az előadásokat és ne lássa.</p>
<p>HÁZI FELADATOK:</p> <p>Készíts interjút azzal a családtagoddal, aki a legtöbbet rádiózik! Az interjú három kérdésből álljon:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hol és mikor szeret rádiózni? - Melyik a kedvenc csatornája, műsorvezetője és miért? - Miért szeret rádiót hallgatni? 		
<p>FELHASZNÁLT IRODALOM:</p> <p>Montágh Imre: Nyelvművelés. A beszéd művészete (Múzsák Kiadó, 1989.)</p> <p>Szabó-Sóki László: Elektronikus médiatartalmak: video és hang (http://elte.prompt.hu/sites/default/files/tananyagok/13_SzaboSokiLaszlo-ElektronikusMediatartalmak/index.html)</p> <p>3. fejezet: A rádiózás műfaji jellegzetessége és eszközei</p> <p>A HANGZÓ ANYAG FORRÁSA:</p> <p>http://www.youtube.com/watch?v=ucYUZMOXMw8</p>		